

פרוטוקול ישיבת הוועדה המקצועית של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות

שהתקיימה ביום שלישי ה-8 ביוני, 2021, בשעה 9:00

באמצעות אפליקציית זום.

(סופי)

דיון במסמך לדיון בינלאומי – צירופי עסקים תחת אותה שליטה ובמכתב התגובה (צורפה לתיק

הישיבה מצגת וטיוטת מכתב התגובה)

1. היו"ר מציין כי מצגת הסוקרת את המסמך לדיון הבינלאומי ואת התגובות המוצעות נשלחה לכל הנוכחים טרם הישיבה ומבקש מחבר ועדה¹ להציג את המסמך לדיון ואת התגובות המוצעות.
2. חבר הוועדה מודה לחברי הצוות על ההשתתפות בישיבה ועל הסיוע בהכנת המצגת ובגיבוש מכתב התגובה.
3. חבר הוועדה מציין כי המסמך לדיון פורסם על ידי ה-IASB וניתן להגיב עד 1.9.21. מוסיף כי אין המדובר על הצעה לתקן ולכן מדובר על הצעות עקרוניות ורק בשלב הבא תפורסם הצעה לתקן. מוסיף כי תקני IFRS כיום אינם מכסים את נושא צירופי עסקים תחת אותה שליטה. מציג את התרשים ומציין כי אין התייחסות בתקני IFRS לטיפול החשבונאי בחברה B – החברה הקולטת.
4. חבר ועדה אחר שואל מה הטיפול בפרקטיקה כיום – שיטת הרכישה או שיטת הערכים בספרים. חבר הוועדה משיב כי כיום לפי הפרשנויות הגישות האפשריות – גישת העלות או גישת השווי ההוגן. מוסיף כי לרשות ניירות ערך יש תשובה לפנייה מקדמית במסגרתה גישת השווי ההוגן התאפשרה רק כאשר המיעוט הושפע מהעסקה (כלומר, ניתן היה גם ליישם את גישת העלות). מציין כי מצב זה דומה למסמך לדיון. מוסיף כי המשמעות היא שיש שונות בפרקטיקה גם בישראל וגם בעולם. מציין כי בעולם בדרך כלל זו בחירת מדיניות חשבונאית ללא קשר להשפעה של העסקה על המיעוט או לעצם קיומו.
5. חבר הוועדה מציין כי מטרת הפרויקט היא לצמצם את השונות בפרקטיקה ולייצר קווים מנחים לטיפול החשבונאי באותם צירופי עסקים תחת אותה שליטה ולספק מידע רלוונטי באמצעות אותם קווים מנחים. מציין כי בשקף 3 מוצג תרשים זרימה המשקף במבט על את המודל המוצע במסמך לדיון. מוסיף כי תחילה יש לבחון אם הצירוף משפיע על בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה (להלן-המיעוט) של החברה המקבלת ואם התשובה היא לא

¹ ההתייחסות היא לחבר ועדה או לחברת ועדה

(לדוג' החזקה של 100% מהמניות על ידי אותו בעלי המניות בחברה המעבירה והמקבלת) תיושם שיטת הערכים בספרים. מוסיף כי אם המיעוט מושפע מהעסקה יש לבחון אם מניות החברה המקבלת נסחרות בשוק פעיל. מציין כי אם המניות של החברה המקבלת נסחרות בשוק פעיל (חברה ציבורית) יש ליישם את שיטת הרכישה ואם לא (כלומר חברה פרטית) יש לבחון שני פטורים אפשריים משיטת הרכישה.

6. משתתף² מציין כי יש לבחון רק אם מניות החברה המקבלת נסחרות ולא דווקא בשוק פעיל. חבר הוועדה מסכים (נסחרות בשוק ציבורי).

7. חבר הוועדה ממשיך כי קיימות שתי החרגות לחברה פרטית – הראשונה היא שכאשר כל המיעוט הוא צדדים קשורים של החברה המקבלת יש ליישם את שיטת הערכים בספרים. מוסיף כי ההחרגה השנייה היא אופציונלית והיא מאפשרת בהיעדר התנגדות של כל המיעוט ליישם את שיטת הערכים בספרים.

שאלה 1

8. חבר הוועדה מציין כי השאלה הראשונה נוגעת לתחולה והעמדה המקדמית של ה-IASB היא שהתקן יחול על כל צירופי העסקים תחת אותה שליטה בדוחות הכספיים של החברה המקבלת גם אם השליטה היא זמנית. מזכיר ש-IFRS 3 מחריג צירופי עסקים תחת אותה שליטה רק אם השליטה אינה זמנית. מביא כדוגמה, חברה נשלטת שרכשה חברה והעבירה אותה מיד לחברה אחות ומציין כי בהתאם ל-IFRS 3 על החברה המקבלת יחול IFRS 3 בגלל שמדובר על העברת שליטה זמנית. מוסיף כי ההצעה היא לבטל את ההחרגה של שליטה זמנית ולהחיל את התקן החדש על כל צירופי העסקים תחת אותה שליטה. מציין כי במסגרת הדיונים בצוות היתה הסכמה לגבי ביטול ההחרגה, אך הצוות בדעה שהתחולה של הפרויקט היא צרה מידי ויש להרחיב אותה לנושאים נוספים כגון: עסקאות שבהם מוקמת חברה חדשה ללא שינוי בהרכב הבעלות, אך אין שליטה משותפת בין בעלי המניות (לדוג' 4 בעלי מניות שאין ביניהם הסכם לשליטה משותפת אשר מחזיקים בחברה או במספר חברות ומקימים חברה חדשה שאליה מעבירים את אותה חברה או מספר חברות שבהן החזיקו קודם לכן). מציין כי מדובר על עסקאות שכיחות כיום. מוסיף כי עסקאות כאלה אינן בתחולת הפרויקט. מציין כי היתה פנייה מקדמית לרשות ניירות ערך בנושא שבה היתה החזקה של 4 אחים שלא היה ביניהם הסכם לשליטה משותפת בשתי חברות והעסקה היתה העברה של חברה אחת לחברה השנייה. מציין כי העברה כזו אינה מוחרגת מ-IFRS 3 ויש לטפל בה לפי שווי הוגן. מוסיף כי עמדת סגל רשות ניירות ערך היתה עמדה מרחיבה לגבי קיומו של הסכם לשליטה משותפת ונקבע כי במקרה זה קיים הסכם כזה (בגלל שמדובר באחים ובגלל התקנון של החברה ותנאים נוספים), על אף שלא קיים הסכם פורמלי. מציין כי במקרה של 4 בעלי מניות שאינם קשורים לא ברור באילו מקרים מדובר על הסכם לשליטה משותפת כאשר תכלית העסקה היא בדרך כלל ארגון מחדש ולא עסקה ממשית.

² ההתייחסות היא למשתתף או למשתתפת

9. חבר הוועדה מציין כי סוגים נוספים של עסקאות שאינן בתחולת הפרויקט הם העברות של חברות כלולות או פעילויות משותפות. מוסיף כי ה-IFRIC דן בנושאים אלה בעבר פעמיים ולא גיבש עמדה וכיום קיימות פרשנויות שונות לגבי הטיפול בנושאים אלה. משתתף אחר מוסיף כי קיימת גם פנייה מקדמית של רשות ניירות ערך בנושא. חבר הוועדה מציין כי גם העברות של נכסים תחת אותה שליטה, שאינם מהווים עסק, אינן נכללות בתחולת הפרויקט. מוסיף כי תקני IFRS אינם כוללים פתרונות מקיפים לטיפול בהעברות אלה. מציין כי בנוסף הפרויקט אינו מתייחס לטיפול בדוחות הכספיים של החברה המעבירה. מציין כי גם IFRIC 17 מחריג מצבים שבהם ההעברה של נכס מבוצעת תחת אותה שליטה. מוסיף כי הנושא האחרון הוא הטיפול החשבונאי בדוחות הכספיים הנפרדים שהצוות ביקש להביא לדיון בוועדה המקצועית, מאחר שפחות נפוץ בישראל (בתאגידים המדווחים בישראל מפורסמים דוחות סולו לפי סעיף 19ג). מסכם כי עמדת הצוות היתה שיש להתייחס לחמשת הנושאים הראשונים במסגרת מכתב התגובה (ולנושא השישי בכפוף לדיון ולהסכמת הוועדה המקצועית) ולבקש הרחבה של תחולת הפרויקט. מוסיף כי לצוות היה ברור כי קיימת סבירות גבוהה שה-IASB לא ירחיב את הפרויקט לכל הנושאים האלה, מאחר שה-IASB מודע לנושאים אלה ובחר במודע שלא לכלול אותם בתחולה, אך קיימת חשיבות לציון הלקונה בתקינה הבינלאומית בנושאים אלה.

10. המשתתף האחר בדעה כי יש להתייחס במכתב התגובה לשתי סוגיות – האחת – לבקש קווים מנחים לקביעה אם קיימת שליטה משותפת במקרים של החזקה על ידי מספר בעלי מניות (דמיון בין בעלי המניות אך לא זהות או זהות בין בעלי המניות אך לא קיים הסכם פורמלי). מציין כי בתקינה האמריקאית קיימת התייחסות לנושא המבוססת על EITF ישן לפיו אם מדובר על קרובי משפחה ההנחה היא שקיימת שליטה משותפת. מוסיף כי הסוגיה השנייה היא עסקאות שבהן מוקמת חברה חדשה (newco), והיא סוגיה מורכבת יותר שכן לא בכל מקרה מדובר על צירוף עסקים. מציין כי כאשר חברה חדשה שהוקמה רוכשת פעילות תמורת מזומן מדובר בצירוף עסקים. מוסיף כי החשש הוא משערוך וייצור הון. מביא כדוגמה חברה שמקימה חברה חדשה ואז מוכרת לה פעילות מסוימת על מנת להכניס משקיע חדש. בדעה כי לא מדובר בצירוף עסקים, אך גם אם מדובר על צירוף עסקים יש לבחון את המהות הכלכלית ולא ייתכן שיהיה שערוך של הנכסים במצב כזה. בדעה כי ה-IASB לא רצה להרחיב את התחולה לעסקאות שבמסגרתן מוקמת חברה חדשה, מעבר להתייחסות הקיימת עקב חשש זה.

11. חבר הוועדה מציין כי באופן עקרוני ההתייחסות בפרויקט זה היא להעברות של עסק וכל העברת עסק היא צירוף עסקים (אין דרישה לקיום ההגדרה של צירוף עסקים ב-IFRS 3, ואין דרישה לזיהוי הרוכש החשבונאי בעסקאות כאלה).

12. משתתף נוסף מציין כי מסכים עם המשתתף האחר שעסקאות רבות שבמסגרתן מוקמת חברה חדשה אינן צירוף עסקים ויש מורכבויות רבות (הכנסת משקיע חדש, איבוד שליטה וכו').

13. חבר הוועדה מציין כי עסקאות מסוימות שבמסגרתן מוקמת חברה חדשה הן בתחולת הפרויקט וההערה של הצוות היא שיש להרחיב לעסקאות שבהן אין שליטה משותפת על החברה החדשה והחברה החדשה רוכשת פעילות מהחברה שהקימה.
14. המשתתף הנוסף מציין כי מאחר שהחריג של שליטה זמנית יבוטל, קיימת שאלה אם עסקאות שבהן מוקמת חברה חדשה תוך כדי הנפקה ואיבוד שליטה הן בתחולת הפרויקט. בדעה כי הסדר שבו מתבצעת העסקה לא צריך להשפיע על החשבונאות.
15. חבר הוועדה מציין כי נוצר מצב לא הגיוני שמקרים שבהם קודם מועבר העסק ולאחר מכן יש איבוד שליטה יהיו בתחולת הפרויקט ואם קודם יש איבוד שליטה ואז העסק מועבר לא יהיו בתחולת הפרויקט. המשתתף הנוסף מציין כי העסקאות מתרחשות בו זמנית.
16. חבר הוועדה מציין כי דוגמה נוספת היא חברות (כולל חברה ציבורית) שמעוניינות לשנות מדינת התאגדות ולצורך כך מוקמת חברה חדשה אשר קולטת לתוכה את החברה הקיימת ומנפיקה מניות לכל בעלי המניות בחברה הקיימת. מציין כי בין בעלי המניות אין הסכם לשליטה משותפת ולכן לכאורה העסקה לא תהיה בתחולת הפרויקט ואין הגיון לטפל בה לפי IFRS 3 שיטת הרכישה.
17. חבר ועדה נוסף מציין כי חבר הוועדה ניסה להבחין בין עסקאות של ארגון מחדש לבין עסקאות אחרות. בדעה כי בדוגמאות שהובאו לגבי עסקאות שבהם מוקמת חברה חדשה מבוצע שינוי ממשי ולא רק ארגון מחדש (לדוג בעל מניות חדש) ולכן לא אמור להיות בתחולת הפרויקט. מציע לא להתייחס במכתב התגובה לעסקאות שבהן מוקמת חברה חדשה.
18. חבר הוועדה משיב כי הכוונה היתה להתייחס רק למקרים שבהם אותם בעלי המניות שהחזיקו בחברה המועברת מחזיקים כעת בחברה החדשה (שהוקמה משיקולי מס או משיקולי התאגדות או משיקולי משפטיים), אשר מחזיקה בחברה המועברת. מציע להבהיר זאת במסגרת מכתב התגובה. חבר הוועדה הנוסף מסכים שיש להבהיר במכתב התגובה שזהות בעלי המניות אינה משתנה.
19. משתתף רביעי מציין כי מדובר על מקרה ספציפי שבו ה SEC קבע שאם נותרות אותן החזקות מדובר על צירוף עסקים תחת אותה שליטה. מוסיף כי בהתאם לתחולה המוצעת של הפרויקט חלק מהעברות יהיו מחוץ לתחולה למרות שבעלי המניות נותרים אותם בעלי מניות (כלומר עסקאות של ארגון מחדש).
20. המשתתף האחר מבהיר כי החשש הוא ש-IFRS 3 יחול על צירופי עסקים שאין בהם מהות כלכלית או שהמהות הכלכלית היא הכנסת משקיע חדש ולכן תיושם שיטת הרכישה.

21. חבר הוועדה מבין את החשש, אך אם הוכנס משקיע חדש לחברה החדשה ייתכן שיהיה זה נאות ליישם את שיטת הרכישה. מוסיף כי אם הוכנס משקיע חדש אך אין איבוד שליטה על ידי בעל השליטה העסקה היא בתחולה המוצעת של הפרויקט.
22. המשתתף הרביעי מציין כי מטרת התקן אינה למנוע שימוש לרעה בהוראות התקן. היו"ר מסכים.
23. חבר ועדה רביעי בדעה כי ייתכן שהעברה לא בוצעה לשם שערך הנכסים אלא מאחר שהמיעוט מעוניין שהפעילות תהיה בחברה חדשה על מנת להתנתק מתביעות ומחשיפות הנובעות מתקופות קודמות. המשתתף הרביעי משיב כי לא בטוח שמדובר באותה פעילות כאשר יש ניתוק מתביעות וחשיפות הנובעות מתקופות קודמות. חבר הוועדה הרביעי משיב כי לא ייתכן שיהיה הבדל בין צירוף עסקים בעסקת נכסים לבין צירוף עסקים בעסקת מניות.
24. המשתתף הנוסף בדעה שה-IASB צריך להתייחס גם לעסקאות שבהם מתרחש איבוד שליטה בו זמנית עם ההעברה.
25. משתתף חמישי מציין כי מאחר שמדובר על מסמך לדיון, לא ניתן לזהות את הסעיפים שבכוונת ה-IASB לתקן. מוסיף כי נראה שכוונת ה-IASB היא לא לתקן את סעיפי התחולה של IFRS 3, מלבד ההחרגה לצירופי עסקים תחת אותה שליטה. מציין כי הנושאים הנוספים שהצוות הציע להתייחס אליהם אינם מקיימים את הגדרת עסק (העברת זכויות הוניות או נכסים או פעילויות שאינם מקיימים את הגדרת עסק במסגרת עסקאות תחת אותה שליטה) ולכן אינם בתחולת IFRS 3. מציין כי עסקאות של רכישת קבוצת נכסים שאינה מקיימת את הגדרת עסק מטופלת על ידי הקצאה יחסית של התמורה לפי יחסי שווי הוגן. מוסיף כי בשנת 2020 נכנס לתוקף מחייב תיקון IFRS 3 אשר מטרתו הינה לצמצם את הרכישות של קבוצות הנכסים אשר יקיימו את הגדרת עסק ולפיכך את עסקאות צירופי העסקים שיטופלו לפי שיטת הרכישה. בדעה שיש להתייחס לנושאים שאינם מקיימים את הגדרת עסק במכתב התגובה אך יש להתייחס בנפרד לעסקאות של העברת נכסים תחת אותה שליטה שאינם בתחולת IFRS 3 ולעסקאות של העברת זכויות הוניות.
26. חבר ועדה חמישי מציין כי לגבי הנושאים של העברת נכסים או העברת שליטה בחברה שיש בה נכסים שאינם מקיימים את הגדרת עסק יש התייחסות בסעיף 1.13 למסמך לדיון לפיו העברות אלה הם בתחולת IFRS 3 (יטופלו על ידי הקצאת התמורה לפי שווי הוגן יחסי). בדעה כי לאור זאת אין להתייחס להעברת נכסים תחת אותה שליטה. המשתתף החמישי מסכים.
27. חבר הוועדה מציין כי אם חברה רוכשת בשווי הוגן אסופת נכסים שאינם מהווים עסק, הטיפול בהתאם ל-IFRS 3. מציין כי הכוונה היתה לעסקאות שאינן מכוסות ב-IFRS 3 לדוג

העברת קרקע לחברה נשלטת ללא תמורה (עולות שאלות לגבי המדידה של הקרקע). חבר הוועדה החמישי מציין כי מדובר על עסקאות עם בעל שליטה.

28. המשתתף הנוסף מציין כי למעשה מדובר על עסקאות תחת אותה שליטה. מוסיף כי מדיונים עם EY הבין שבאירופה מבוצעת אנלוגיה מצירופי עסקים תחת אותה שליטה לעסקאות של העברת נכסים תחת אותה שליטה (בייחוד כאשר החברה הנשלטת מוחזקת ב-100%), מאחר שגם הן במהותן עסקאות של ארגון מחדש. מסכים עם חבר הוועדה שיש להתייחס גם לעסקאות אלה.

29. המשתתף מסכים עם חבר הוועדה החמישי שאין להתייחס, אך מסיבה אחרת – מאחר שמדובר על עסקאות שאינן חלק מתחולת הפרויקט שכן אין המדובר בצירוף עסקים (גם העברת חברות כלולות וגם העברת נכסים). מסכים שיש לדון בנושאים אלה כחלק מעסקאות עם בעלי שליטה, אך הם לא חלק מפרויקט זה. מציין כי היו דיונים בשנה האחרונה לגבי חריג אחר לתחולת IFRS 3 - העברת נכסים, אך לא עם בעלי שליטה. בדעה שבמכתב התגובה יש להתייחס לסוגיות של הקמת חברה חדשה כאשר קיימת זהות בבעלי המניות, הטיפול החשבונאי בדוחות המעבירה והטיפול החשבונאי בדוחות הנפרדים.

30. חבר הוועדה החמישי מציין כי חסרה התייחסות בתקינה הבינלאומית לעסקאות עם בעלי שליטה.

31. המשתתף מציע לכלול במכתב התגובה הערה כללית שבתקינה הבינלאומית חסרה התייחסות לעסקאות עם בעלי שליטה ולכלול את יתר הנקודות. **היו"ר מסכים.**

32. חבר הוועדה החמישי בדעה שאין להתייחס לדוחות נפרדים. מציין כי במסמך לדיון יש התייחסות להקמת חברה חדשה שמועברת אליה פעילות ומצוין שהמסמך לדיון חל במקרה כזה. מציין כי אין הכוונה לדון ב-27 IAS. בדעה שאין לבקש התייחסות לסוגיית הדוחות הכספיים הנפרדים, מאחר שבישראל תאגידים מדווחים מספקים דוחות סולו לפי תקנה 99 ולא לפי IAS 27.

33. היו"ר מציע לאור ההערות להעיר הערה כללית שמעבר למסמך לדיון היה מקום לטפל בנושאים אחרים של עסקאות עם בעלי שליטה. חבר הוועדה מסכים.

34. חבר הוועדה מציין כי הטיפול בדוחות הכספיים של החברה המעבירה אינו מטופל ב-3 IFRS ולכן לאור ההערות הקודמות השאלה היא אם יש לכלול זאת במכתב התגובה.

35. חבר הוועדה החמישי שואל אם הכוונה להכרה ברווח או זקיפה לקרן הון כתוצאה מההעברה. בדעה כי מדובר על נושא שהדיון בו הוא חלק מעסקאות עם בעלי שליטה ולא צירופי עסקים תחת אותה שליטה. מציין כי היו מקרים בישראל שבהם הרווח כתוצאה מההעברה (לפי IFRS 10) נזקף לקרן הון. מציע לכלול הערה זו במסגרת ההערה הכללית.

36. היו"ר מסכם כי בתגובה לשאלה 1 תהיה התייחסות רק להקמת חברה חדשה כאשר זהות בעלי המניות לא משתנה וכי יתר הנקודות יכללו בהערה כללית שתתייחס לצורך בתקינה בנושא עסקאות עם בעלי שליטה.

שאלה 2

37. חבר הוועדה מציין כי מדובר על שאלה כללית לגבי בחירת שיטת המדידה כאשר המודל מבוסס על כך שאין שיטת מדידה אחת. מציין כי אם המיעוט מושפע מההעברה יש לטפל בשיטת הרכישה, למעט החרגות ספציפיות ובכל יתר ההעברות יש לטפל לפי ערכים בספרים. מציין כי הצוות הסכים לעמדה המקדמית של ה-IASB שאין לחייב מודל אחד.

38. משתתף השישי שואל אם בהעברות לחברה חדשה שבה אין שינוי בזהות בעלי המניות לא יכולה להיות מהות מסחרית (בניגוד לארגון מחדש) כגון סינרגיה. מוסיף כי לפי המודל המוצע העברות אלה יטופלו לפי הערכים בספרים למרות שלכאורה היה נאות יותר לטפל בהם בשיטת הרכישה. חבר הוועדה מסכים, אך התכלית העסקית לא אמורה לקבוע את הטיפול החשבונאי. מציין כי מהדיונים עולה כי נקודת המבט היא של המשתמשים בדוחות הכספיים ונקודת המבט של בעלי המניות אינה משתנה כתוצאה מצירוף העסקים.

39. המשתתף השישי מציין כי המשתמשים בדוחות הכספיים הם גם בעלי מניות פוטנציאליים. בדעה כי כיום קיומו של מיעוט אינו תנאי הכרחי לקביעה אם קיימת מהות מסחרית להעברה. חבר הוועדה מציין כי המיעוט הוא תנאי מרכזי לקביעה אם מדובר מהות מסחרית.

40. המשתתף החמישי מציין כי רשות ניירות ערך אישרה בשנת 2017 פנייה מקדמית ישנה לפיה תיתכן מהות מסחרית גם אם אין שינוי במיעוט. מוסיף כי בהתאם למסמך לדיון אם חל שינוי בזכויות המיעוט יש ליישם חשבונאות רכישה, בכפוף למספר החרגות ספציפיות. מציין כי סעיף 2.3.6 למסמך לדיון מציין כי עלו טענות של משתמשים שיש לקבוע סף לשינוי המצדיק טיפול לפי שיטת הרכישה. מסכים עם ה-IASB שלא יהיה זה נאות לקבוע סף כמותי, אך בדעה שיש לקבוע סף איכותי של מהותיות לשינוי המצדיק טיפול לפי שיטת הרכישה. מוסיף כי בתשקיפים שפורסמו לאחרונה יושמה שיטת as-pooling גם כאשר חלו שינויים כמותיים אך לא מהותיים בזכויות המיעוט. בדעה שבמקרים שבהם חלו שינויים כמותיים אך לא מהותיים בזכויות המיעוט אין לחייב באופן אוטומטי חשבונאות רכישה.

41. חבר הוועדה בדעה כי אם מדובר על חברה ציבורית יהיה זה נאות ליישם את שיטת הרכישה בכל מקרה מאחר שיש מנגנונים שונים וכן קיים מיעוט על מנת לוודא שהעסקה תבוצע בשווי הוגן. מסכים שקביעת סף כמותי עלולה להיות מנוצלת לרעה. בדעה שהמודל המוצע הוא נאות והגיויני לאחר בחינת מכלול השיקולים של ה-IASB.

42. המשתתף הרביעי מתנגד לכך שלחברות פרטיות ניתנת זכות בחירה שאינה ניתנת לחברות הציבוריות. חבר הוועדה מציין כי נתייחס לכך בהמשך מאחר שיש שאלה ספציפית בנושא.

43. צדיק מציגה את עמדת חבר ועדה שישי - אינו מסכים לכך שתהיה בחירה של שיטת המדידה בהתאם לנסיבות. בדעה כי גם כאשר חל שינוי במיעוט בעסקאות תחת אותה שליטה וגם כאשר החברה היא ציבורית אין סיבה להעדפה לשיטה מסוימת. מציין כי אמנם יש אומדן טוב יותר למחיר העסקה, אבל אין נימוק לכך שהחברה המקבלת תטפל לפי שיטת הרכישה או לפי שיטת הערכים בספרים. מזכיר כי שיטת הרכישה מטרתה לרשום "רכישת" עסק בשווי הוגן ללא קשר לשאלת מהימנות המדידה של העסק הנרכש ולפיכך זה לא צריך להיות הנימוק הבסיסי לשאלת יישום שיטת הרכישה בצירופי עסקים תחת אותה שליטה. מציע שתקבע שיטה פשוטה אחת – שיטת הערכים בספרים מאחר שמנקודת המבט של החברה המקבלת צריכה להיות שיטה אחת ללא קשר לבעלי המניות של החברה המקבלת. מוסיף כי מנקודת מבט של המיעוט, הדילול בהחזקה תמיד יקבע לפי שווי הוגן וזאת ללא קשר לרישום בחברה המקבלת. בדעה כי הגישה שהוצעה אינה מתיישבת עם גישת הישות האחת.

44. המשתתף הרביעי מציין כי זו הגישה האמריקאית.

45. המשתתף מציין כי לחברות ציבוריות נקבעה שיטה אחת – שיטת הרכישה ולחברות פרטיות ניתנה בחירה משיקולים פרקטיים של עלות תועלת כפי שנעשה גם בתקנים אחרים. מציין כי גם בהעברות אחרות (נכסים וכו') תחת אותה שליטה (שאינן העברות של עסק) נדרשת מדידה לפי שווי הוגן. בדעה כי לא אמור להיות הבדל במדידה אם מדובר בנכס או בעסק והמדידה צריכה להיות לפי שווי הוגן.

46. המשתתף הרביעי מסכים עם חבר הוועדה השישי שאין ליצור הבדלים בין חברה ציבורית לבין חברה פרטית. מציין כי הצעתו של חבר הוועדה השישי היא לבטל את ההבדלים על ידי קביעת שיטה אחת – שיטת הערכים בספרים – לכל העסקאות. בדעה כי אין לקבוע שיטה אחת לחברה ציבורית ולחברה פרטית לאפשר בחירה.

47. חבר הוועדה האחר בדעה כי אפשרות הבחירה היא לא מאחר שמדובר על חברה פרטית או חברה ציבורית אלא בגלל אופי העסקה. המשתתף לא מסכים.

48. משתתף שביעי מציין כי החברה הקולטת מוחזקת על ידי חברה ציבורית ולכן מיישמת IFRS. המשתתף הרביעי וחבר הוועדה מציינים כי קיימות גם חברות פרטיות שמיישמות IFRS. המשתתף השביעי מציין כי הן מעטות. המשתתף הרביעי מציין כי לא מדובר על מספר מועט של חברות. המשתתף השביעי מציין כי המהות של ההצעה היא שאם החברה המקבלת היא חברה ציבורית, יש לה מיעוט שמושפע מהעסקה ולכן עליה ליישם את שיטת הרכישה.

49. חבר הוועדה מציין כי בחברה ציבורית מבחינת המיעוט/הציבור דוחות כספיים שבהם נקלט עסק לפי ערכים בספרים הם לא רלוונטיים. בדעה כי ההצעה של ה-IASB להבחין בין חברה ציבורית (דרישה ליישם את שיטת הרכישה) לבין חברה פרטית (שניתנו לה הקלות פרקטיות

וקיימים שיקולים נוספים) היא הגיונית. בדעה כי המודל שה-IASB הציע הוא מודל הגיוני ושקול שמאזן בין הרלוונטיות לבין שיקולים פרקטיים.

50. היו"ר מציע לקיים הצבעה בין עמדתו של חבר הוועדה השישי לבין עמדתו של חבר הוועדה.
51. חבר הוועדה הנוסף מציין כי התלבט בין שתי העמדות אך בסופו של דבר תומך בעמדת חבר הוועדה לאור האקטואליות של הדוחות הכספיים של חברה ציבורית קולטת.
52. חבר הוועדה האחר תומך בעמדת חבר הוועדה. בדעה כי בחברה ציבורית יש השפעה על המיעוט ולכן יש למדוד בשווי הוגן.
53. חבר הוועדה החמישי מציין כי מדובר על עסקה אמיתית עם המיעוט ויש למדוד אותה בשווי הוגן.
54. היו"ר מסכם כי היו"ר, חבר הוועדה, חבר הוועדה האחר, חבר הוועדה הנוסף, חבר הוועדה הרביעי וחבר הוועדה החמישי תומכים בעמדתו של חבר הוועדה.
55. המשותף האחר שואל אם חברה שיש לה אג"ח שנסחר (אך לא מניות) נחשבת חברה פרטית בנייר העמדה. חבר הוועדה משיב בחיוב.

שאלה 3

56. חבר הוועדה מציין כי שאלה זו עוסקת בבחירת שיטת המדידה והעמדה המקדמית של ה-IASB היא שיש לדרוש מחברה ציבורית ליישם את שיטת הרכישה והוועדה המקצועית הסכימה. מוסיף כי העמדה המקדמית של ה-IASB לגבי חברה פרטית היא שגם היא תידרש ליישם את שיטת הרכישה אלא אם מתקיים אחד החריגים:
- (א) אם לחברה הפרטית יש מיעוט, אך בעלי מניות המיעוט אינם מתנגדים ליישום שיטת הערכים בספרים, אז החברה הפרטית תוכל ליישם את שיטת הערכים בספרים. החרגה זו דומה להחרגה הקיימת ב-IFRS 10 לגבי איחוד דוחות כספיים בחברות ביניים.
- (ב) אם כל בעלי מניות המיעוט בחברה הפרטית הם צדדים קשורים, יש דרישה ליישם את שיטת הערכים בספרים.
57. חבר הוועדה מציין כי לגבי חריג צד קשור, עמדת הצוות היתה שהחריג הוא רחב מידי שכן צד קשור יכול להיות נושא משרה (מנכ"ל או דירקטור) ולמרות שייכתנו שינויים אמיתיים בהחזקות, העמדה המקדמית לפיה יש לחייב את שיטת הערכים בספרים אינה ברורה. מציין כי ניתן להציע לבטל כלל את ההחרגה או לאפשר יישום שיטת הערכים בספרים במקרה כזה (ולא לחייב).

58. צדיק מציינת כי חבר הוועדה השישי מתנגד לפטור האופציונלי בסעיף 55(א) לעיל. בדעה כי אין לאפשר חלופות.
59. היו"ר, חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה החמישי תומכים בעמדת הצוות לגבי הפטור האופציונלי בסעיף 55(א) לעיל.
60. המשתתף הרביעי שואל מדוע לאפשר לחברה פרטית פטור משיטת הרכישה ולחברה ציבורית לא לאפשר זאת. מציין כי לעיתים המיעוט בחברה ציבורית יעדיף את שיטת הערכים בספרים משיקולים שונים (כגון, מאחר שאין מדידה של נכסים בשווי הוגן במועד הרכישה, הרווח או הפסד יפגע פחות בעתיד והאפשרות לאחד לעודפים את העודפים של החברה הנקלטת) במקרים שבהם שיטת הערכים בספרים מיטיבה עם המיעוט או אינה פוגעת בו. מוסיף כי אלו גם הסיבות שמיעוט בחברה פרטית יסכים למדידה לפי ערכים בספרים. בדעה כי כל השאלות קשורות להבחנה זו שבוצעה על ידי ה-IASB. מסכים כי ייתכן ששיטת מדידה זו פחות נאותה מבחינה חשבונאית, אך אם מתאפשר לחברה פרטית לעשות זאת, בדעה כי יש לאפשר גם לחברה ציבורית. מוסיף כי אין לשים את המיעוט של חברה ציבורית במעמד נחות לעומת מיעוט של חברה פרטית.
61. חבר הוועדה מציין כי מדובר בשאלה 4 ועמדת הצוות היתה שלא לאפשר לחברות ציבוריות את ההחרגה של הסכמת המיעוט לשיטת הערכים בספרים בדומה לחברות הפרטיות. מציין כי עמדה זו התבססה על כך שאין הבדל בין צירוף עסקים רגיל לבין צירוף עסקים תחת אותה שליטה כאשר המיעוט מושפע מהעסקה ולכן אין לאפשר את החרגה האמור בחברה ציבורית.
62. המשתתף הרביעי מציין כי ההבדל הוא שמוכר רגיל לא ירצה את טובתה של החברה הקולטת ואילו בעל השליטה ירצה גם בטובתה של החברה הקולטת. בדעה כי אי מתן ההחרגה לחברות ציבוריות עלול לפגוע בקיום עסקאות כאלה ואין לכך הצדקה. מסכים כי מבחינה חשבונאית תיאורטית שיטת הרכישה היא נאותה יותר, אך משיקולים פרקטיים יש לאפשר את שיטת הערכים בספרים.
63. חבר הוועדה מציין כי ההחרגות אינן פרקטיות בחברות ציבוריות. מוסיף כי ההחרגה לעניין צדדים קשורים אינה רלוונטית מאחר שאין חברה ציבורית שכל בעלי מניותיה הם צדדים קשורים וההחרגה לעניין המיעוט אינה פרקטית מאחר שלא ניתן להגיע לכל בעלי מניות המיעוט.
64. המשתתף האחר מציין כי מטרת הפרויקט היא לפרסם תקן חדש ופרסום תקן חדש עם החרגות כאלה הוא בעייתי. בדעה כי עדיף היה לקבוע נסיבות בהן חברה פרטית תיישם את שיטת הערכים בספרים ולא החרגות. מציין כי ניתן על ידי החרגה זו לתכנן עסקאות בצורה שתאפשר יישום של שיטת הערכים בספרים. בדעה כי אין לעשות הבחנה בין חברה פרטית לבין חברה ציבורית, אלא לקבוע מאפיינים של עסקה אמיתית או של מידת ההשפעה של

המיעוט או נסיבות שבהם תיושם שיטת הערכים בספרים או לאפשר בחירת מדיניות חשבונאית. בדעה כי הפטור הוא מלאכותי ולא תלוי נסיבות.

65. המשתתף השישי מציין כי פטור זה קיים לעניין איחוד דוחות כספיים של חברות ביניים וזה מקורו. המשתתף האחר בדעה כי מדובר על מקרה שונה שכן הפטור לעניין איחוד דוחות כספיים מתאפשר מאחר שההנחה היא שהמידע קיים בשרשרת הדיווח. מוסיף כי מרגע שחברת הביניים הופכת לחברה ציבורית אין יותר פטור. מציין כי לעניין צירופי עסקים תחת אותה שליטה מדובר על מדידה מהותית בדוחות הכספיים שאינה מתוקנת לאחר מכן אם החברה הפרטית הופכת לחברה ציבורית.

66. חבר הוועדה החמישי בדעה שאם נבחרת גישה אחת עדיפה גישה הרכישה של IFRS 3 לפי השווי ההוגן כאשר יש מיעוט. מוסיף כי לחברות פרטיות ניתנות הקלות. מסכים עם המשתתף האחר שייתכנו מניפולציות, אך בדעה שניתן לקבל את העמדה המקדמית של ה-IASB ולאפשר הקלות לחברות פרטיות.

67. היו"ר מציין כי מאחר שחברי הוועדה המקצועית תמכו בעמדה המקדמית של ה-IASB בשאלה 2, למרות עמדתו של חבר הוועדה השישי (שהמשתתף הרביעי והמשתתף האחר תומכים בה), מציע לעבור לשאלה 4.

68. משתתף שמיני מציין כי הדירקטוריון של החברה קובע את המדיניות החשבונאית ולא ברור מדוע למיעוט יש השפעה על המדיניות החשבונאית. חבר הוועדה משיב כי מדובר על מצב מיוחד (שקיים כבר ב-IFRS לגבי איחוד דוחות כספיים לגבי חברת ביניים). מוסיף כי מאחר שהגורם היחיד שהושפע מהעסקה הוא המיעוט, אז ה-IASB מציע שאם המיעוט מסכים שלא תיושם שיטת הרכישה (שווי הוגן), החברה תוכל ליישם את שיטת הערכים בספרים וזאת משיקולי עלות תועלת (פתרון פרקטי). מציין כי בחברה ציבורית זהות בעלי המניות משתנה כל הזמן ולכן גם אם התקבלה ההסכמה ביום מסוים, זהות בעלי המניות עשויה להשתנות למחרת. בדעה כי משיקולי עלות תועלת, הפתרון הפרקטי הזה הוא פתרון הגיוני וסביר.

69. המשתתף האחר מציין כי פתרון זה אמור לחול גם בהעברת נכס מבעל שליטה. חבר הוועדה מסכים שיש לטפל גם בעסקאות אלה.

70. היו"ר מציין כי קיימת הגישה של המשתתף הרביעי לפיה יש לספק את הפטור גם לחברה ציבורית וקיימת הגישה של ה-IASB והצוות לפיה פטור זה אינו מעשי בחברה ציבורית. המשתתף הרביעי מציין כי גם בחברה ציבורית המיעוט נדרש לאשר את התנאים של עסקה עם בעלי שליטה ולכן הפטור יכול להיות מעשי (יש ליידע את המיעוט, אך אין צורך בהסכמה פוזיטיבית).

71. היו"ר מציין כי חברה פרטית אינה דומה לחברה ציבורית.

72. המשתתף הרביעי מציין כי במקרה זה ה-IASB רוצה לקבוע תקדים שבו יהיה הבדל במדידה בין חברה פרטית לבין חברה ציבורית. בדעה שהבדל כזה אינו ראוי. מוסיף כי לא ברור אם יהיה צורך לתקן את המדידה של צירוף העסקים כאשר החברה הפרטית תהפוך לחברה ציבורית, אך נראה כי יישום של IFRS 1 לא יוביל לתיקון המדידה של צירוף העסקים. מוסיף כי יש לכך משמעות כלכלית אמיתית ולכן ההבדל אינו ראוי.

73. היו"ר שואל אם יש מי שתומך בעמדת המשתתף הרביעי. חבר הוועדה האחר וחבר הוועדה הנוסף אינם תומכים.

74. היו"ר נועל את הישיבה.